

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON
MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I VEZA**

PRIJEDLOG

ZAKON O JAVNIM PUTEVIMA

Mostar, novembar 2001. godine

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se upravljanje putevima, upotreba puteva, održavanje, zaštita, rekonstrukcija i izgradnja puteva, finansiranje puteva, koncesija na putevima, uslovi saobraćaja i mjere zaštite puteva, te nadzor nad putevima na području Hercegovačko-neretvanske kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

Član 2.

Put je prema ovom Zakonu svaka površina na kojoj se obavlja saobraćaj.

Javni putevi u smislu ovog Zakona su: regionalni putevi i lokalni putevi.

1. Regionalni javni putevi su putevi koji povezuju naselja i lokalitete unutar jednog ili više kantona, integriraju cjelokupni prostor kantona i čine međusobno ovisnu saobraćajnu mrežu jednog ili više kantona priključenih na mrežu magistralnih puteva.
2. Lokalni javni putevi i ulice u naseljima i gradovima su putevi koji čine međusobno ovisnu saobraćajnu mrežu općine ili grada priključenih na mrežu regionalnih ili magistralnih puteva.

Nekategorizirani put je površina koja se koristi za saobraćaj po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju raznih korisnika.

Član 3.

Put je javno dobro u općoj upotrebi i od interesa je za Kanton.

Na putevima se ne može sticati pravo vlasništva niti druga stvarna prava po bilo kojem osnovu.

Član 4.

Javni put čine:

- donji i gornji sloj puta;
- putni građevinski objekti (mostovi, podvožnjaci, nadvožnjaci, propusti, tuneli, galerije, potporni i obložni zidovi, pothodnici i nadhodnici);
- uređaji za odvodnju;
- zemljišni pojas sa objiju strana puta širine najmanje 1 metar računajući od linije koje čine krajnje tačke poprečnih profila puta (širina trupa puta);
- putno zemljište u širini koju čine širina trupa puta i širina zaštitnog pojasa;
- sve saobraćajne i druge površine na putnom zemljištu;
- zračni prostor iznad kolnika u visini od 7 metara;
- mjerne vage i objekti za vaganje i kontrolu saobraćaja;
- priključci na javni put u širini zaštitnog pojasa;
- saobraćajna signalizacija (horizontalna, vertikalna i svjetlosna) i oprema puta (stalni uređaji za zaštitu puta i saobraćaja od snježnih nanosa, djelovanja vjetra, osulina i nanosa zemljanog materijala, smjerokazni stupići, kilometarski stupići, odbojnici, putni telekomunikacijski uređaji i oprema, javna rasvjeta u funkciji saobraćaja, putne

- oznake, detektori i brojači saobraćaja, ventilaciona oprema u tunelima, ograde, satovi za parkiranje, uređaji i oprema za zaštitu od buke i drugih štetnih uticaja od saobraćaja i sl.);
- putarske kuće, stacionari i objekti za potrebe održavanja puta.

Član 5.

Javni putevi razvrstavaju se na osnovu kriterija koje donosi Skupština Kantona.

Akt o kategorizaciji regionalnih javnih puteva na području Kantona donosi Vlada Kantona (u daljnjem tekstu: Vlada) na prijedlog Ministarstva saobraćaja i veza Hercegovačko-neretvanskog Kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i objavljuje se u Službenim novinama Kantona.

Akt o kategorizaciji lokalnih javnih puteva donosi nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave.

II. UPRAVLJANJE PUTEVIMA

Član 6.

Osiguranje materijalnih i drugih uslova za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje regionalnim javnim putevima vrši se preko Uprave za puteve koja je u sastavu Ministarstva.

Osiguranje materijalnih i drugih uslova za izgradnju, održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i upravljanje lokalnim putevima u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave.

Kantonalna Uprava za puteve može intervenisati i na važnijim lokalnim priključnim putevima, što se utvrđuje posebnim planom kojeg donosi Ministarstvo.

Član 7.

Kantonalna uprava za puteve (u daljnjem tekstu: Uprava za puteve) obavlja sljedeće poslove vezane za regionalne javne puteve koje se odnose na:

1. planiranje, izgradnja, održavanje i rekonstrukcija puteva iz nadležnosti Kantona, a u skladu s planom razvoja,
2. stručne poslove zaštite puteva,
3. finansiranje radova i povjera poslova održavanja puteva na području Kantona specijaliziranim preduzećima,
4. finansiranje radova i povjeravanje poslova izgradnje i rekonstrukcije puteva na području Kantona ovlaštenim preduzećima,
5. vođenje investiciono-tehničke dokumentacije o putevima i putnim objektima na području Kantona,
6. predlaganje visine naknade za korištenje puteva iz svoje nadležnosti,
7. čišćenje snijega i leda sa kolovoza i posipanje kolovoza u cilju spriječavanja poledice
8. priprema dugoročne i srednjoročne planove razvoja javnih puteva,
9. priprema srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje javnih puteva,

10. priprema plan obnove javnih puteva,
11. vrši investitorske poslove za obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih puteva,
12. osigurava tehničko-tehnološko jedinstvo sistema javnih puteva,
13. vrše investitorske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije iz oblasti javnih puteva,
14. brine se o realizaciji mjera i aktivnosti na poboljšanju sigurnosti saobraćaja na javnim putevima,
15. poduzima mjere radi zaštite javnih puteva i osiguranju saobraćaja na njima,
16. predlaže finansijske planove za potrebe javnih puteva,
17. poduzima potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoline,
18. osigurava neometan i siguran saobraćaj na javnim putevama,
19. obavještava javnost o stanju na javnim putevama i načinu odvijanja saobraćaja,
20. obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Član 8.

Upravom za puteve rukovodi direktor.

Direktora Uprave za puteve imenuje Vlada na prijedlog ministra saobraćaja i veza, uz saglasnost zamjenika ministra.

Član 9.

Bliže odredbe o unutrašnjoj organizaciji Uprave za puteva regulisat će se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.

Član 10.

Uprava za puteve ovlaštena je u opravdanim slučajevima zatvoriti javni put za saobraćaj, s tim da je za zatvaranje javnih puteva potrebna predhodna saglasnost Ministarstva.

Član 11.

Uprava za puteve dužna je nadoknaditi štetu korisniku javnih puteva, ako je šteta prouzrokovana stanjem javnih puteva.

Uprava za puteve obavezu naknade štete iz stava 1. ovog člana može ugovorom prenijeti i na pravno lice kojem se povjerava održavanje puteva.

III. ODRŽAVANJE, ZAŠTITA, REKONSTRUKCIJA I IZGRADNJA JAVNIH PUTEVA

Član 12.

Radovi na održavanju javnih puteva, u smislu ovog Zakona su radovi tekućeg održavanja i radovi pojačanog održavanja javnih puteva.

Radovi pojačanog održavanja puteva izvode se na osnovu tehničke dokumentacije.

Član 13.

Održavanje puteva obuhvata radove kojim se osigurava neometan i siguran saobraćaj, a osobito:

1. opravka kolnika, trupa puta, potpornih i obložnih zidova,
2. uklanjanje odronjenog materijala, čišćenje kolnika i objekata i objekata za odvodnju, održavanje bankina, nasipa, usjeka i zasjeka,
3. postavljanje, zamjena, opravka i uklanjanje oštećene saobraćajne signalizacije i opreme puta,
4. održavanje objekata na putevama,
5. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u putnom pojasu,
6. održavanje potrebne preglednosti puteva i oznaka u putnom pojasu,
7. obnavljanje, zamjena i ojačanje dotrajalih kolnika,
8. ograđivanje ivičnjaka, izrada pješačkih i biciklističkih staza,
9. saniranje klizišta i odrona,
10. ojačanje i zamjena propusta i mostova dužine do 10 metara,
11. obnova potpornih i obložnih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
12. vođenje podataka o javnim putevima,
13. obavljanje drugih poslova kojima se osigurava stalan, neometan i siguran saobraćaj na putevima.

Član 14.

Dionica javnih puteva u naselju održava se kao sastavni dio javnog puta , izuzev:

- održavanje sistema za odvodnju,
- čišćenje javnog puta,
- javne rasvjete,
- zelenih površina,
- biciklističkih i pješačkih staza.

Slivnici uz javni put u naselju koji nisu vezani uz mjesnu kanalizacionu mrežu, zamjena i popravak slivničkih rešetki i poklopaca, revizionih okana na kolniku javnog puta, održavaju se kao sastavni dio tog javnog puta.

Član 15.

Radovi na održavanju javnog puta izvode se tako da se zbog njih, u pravilu, ne smije obustaviti saobraćaj.

U slučaju obustave saobraćaja, Uprava za puteve najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave saobraćaja dužna je putem sredstava javnog informisanja obavijestiti učesnike u saobraćaju o obustavi saobraćaja.

Član 16.

Željezničko-cestovni prijelaz u dva nivoa u cijelosti se održava kao javnih putevi u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge.

Ako se javni put nalazi ispod željezničke pruge održava se samo javni put.

Član 17.

Poslovi tekućeg i pojačanog održavanja javnih puteva, obim pojedinih radova i rokovi za izvođenje tih radova, podaci o javnim putevama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih puteva, uslovi i način obavljanja putarske službe regulisat će se Pravilnikom o održavanju javnih puteva, kojeg donosi Ministar uz suglasnost zamjenika ministra.

Član 18.

Pod izgradnjom puteva u smislu ovog Zakona, smatra se izgradnja javnih puteva pretežno po novoj trasi koja se može preklapati i sa dijelovima stare trase.

Pod rekonstrukcijom puteva u smislu ovog Zakona, smatraju se radovi na dijelu postojećeg javnog puta kojim se mijenja njegova osnovna karakteristika u cilju povećanja kapaciteta puta i nivoa usluga.

Član 19.

Strategiju razvoja javnih puteva na području Kantona donosi Skupština Kantona, na prijedlog Vlade.

Strategija sadrži:

- analizu stanja puteva i potrebe razvoja javnih puteva,
- opravdanost izgradnje javnih puteva,
- potrebe održavanja postojećih puteva i načela održavanja javnih puteva.

Član 20.

Prednost u izgradnji javnih puteva utvrđena strategijom iz člana 19. ovog Zakona mora biti zasnovana na prostornim, saobraćajnim, tehničkim, ekološkim i demografskim analizama za ekonomski opravdanim saobraćajno-tehničkim rješenjima.

Član 21.

Program građenja i održavanja javnih puteva na prijedlog Ministarstva donosi Vlada, za razdoblje od dvije godine.

Program iz stava 1. ovog člana mora biti usklađen sa strategijom razvoja javnih puteva na području Kantona.

Član 22.

Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje javnih puteva utvrđuje se godišnjim planom.

Godišnji plan iz stava 1. ovog člana donosi Uprava za puteva, uz saglasnost Ministarstva .

Član 23.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih puteva, pored dokumentacije utvrđene posebnim Zakonom sadrži:

1. projekat vertikalne i horizontalne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekat putne opreme, plan osvjetljenja,
2. situacioni projekat priključivanja i ukrštavanja puteva i priključivanje postojećih objekata na javnom putu,
3. situacioni projekat mjesta izvan kolovoza za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnom putu, parkirališta, autobuskih stajališta, benzinskih pumpi, auto servisa, površina za zaustavljanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonskih govornica,
4. druge uslove utvrđene Zakonom i propisima donesenim na osnovu Zakona.

Član 24.

U postupku utvrđivanja uslova o uređenju prostora za izgradnju i rekonstrukciju javnih puteva sudjeluje Ministarstvo.

Saglasnost za izgradnju i rekonstrukciju javnih puteva u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti izdaje Ministarstvo, a za izgradnju I rekonstrukciju lokalnih puteva nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Član 25.

Ako se izgradnjom javnih puteva predviđa i izgradnja komunalnih, vodoprivrednih i drugih objekata, tehnička dokumentacija mora obuhvatiti i te objekte i radove koji će se izvesti na površini odnosno ispod i iznad površine puteva.

Troškove izrade tehničke dokumentacije i izgradnje objekata iz stava 1. ovog člana snosi investitor komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata.

Član 26.

Ako postojeći javni put treba izmjestiti, dio puta koji se izmješta mora se izgraditi po standardima koji odgovaraju kategoriji puta, bez obzira na stvarno stanje u kome se put nalazi u trenutku izmještanja.

Troškove izmještanja puta iz stava 1. ovog člana snosi investitor objekta zbog kojeg se vrši izmještanje.

Član 27.

U slučaju rekonstrukcije javnog puta vlasnici instalacija na javnom putu su dužni o svom trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom

o davanju saglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između vlasnika instalacija i Uprave za puteve nije drugačije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji javnog puta dužan je najmanje tri mjeseca ranije izvijestiti vlasnike instalacija o početku radova na rekonstrukciji javnog puta i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju.

Član 28.

Ako se novoizgrađeni ili rekonstruisani put ukrštava ili priključuju na postojeće puteve koji imaju makadamski kolovoz, postojeći putevi se moraju izvesti sa savremenim kolovoznim zastorom u dužini od najmanje 20 metara, računajući od mjesta ukrštavanja ili priključivanja.

Troškove izgradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta ukrštavanja ili priključivanja iz stava 1. ovog člana, odnosno izvođenjem savremenog kolovoznog zastora iz stava 2. ovog člana, snosi investitor puta koji je prouzročio te troškove.

Član 29.

Za izgrađene i rekonstruirane javne puteve obavezan je tehnički prijem, shodno odredbama posebnog propisa o građenju.

U sastav komisije za tehnički pregled izgrađenog i rekonstruisanog javnog puta ulaze i predstavnici Ministarstva saobraćaja i veza.

Član 30.

Ako je do ukrštavanja puta i željezničke pruge došlo zbog izgradnje ili rekonstrukcije puta, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštavanja uređaja za zaštitu snosi investitor izgradnje puta.

Ako je do ukrštavanja puta i željezničke pruge došlo zbog izgradnje ili rekonstrukcije željezničke pruge, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštavanja i uređaja za zaštitu snosi investitor izgradnje željezničke pruge.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz stava 1. i 2. ovog člana pripadaju putu ili željeznici zavisno od toga da li je na njima put ili željeznička pruga.

Član 31.

Ukrštavanje puta sa željezničkom prugom vrši se usmjeravanjem dvaju ili više puteva na određeno zajedničko mjesto ukrštavanja.

Na mjestu ukrštavanja puta sa željezničkom prugom moraju se osigurati trokutovi preglednosti pruge i puta i poduzeti druge mjere osiguranja propisane zakonima o putnom i željezničkom saobraćaju.

Član 32.

Poslovi vezani za održavanje i zaštitu javnih puteva odvojeni su od poslova vezanih za izgradnju i rekonstrukciju javnih puteva.

Uprava za puteve izravno ne izvodi radove izgradnje rekonstrukcije i održavanja javnih puteva.

Izvođenje radova izgradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih puteva Uprava za puteve ustupa pravnim licima koja su specijalizirana i opremljena za te poslove.

IV. USLOVI SAOBRAĆAJA I MJERE ZAŠTITE JAVNIH PUTEVA

Član 33.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno sa teretom prelaze dozvoljenu težinu, osovinski pritisak ili dimenzije, odnosno granice dozvoljenog opterećenja na javnim putevima, smatra se vanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stava 1. ovog člana može se obaviti samo uz dozvolu za vanredni prijevoz, ako stanje javnog puta i saobraćaja na njima to dozvoljava.

Dozvola za vanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može obaviti drugim prijevoznim sredstvima.

Uslovi i način na koji se vanredni prijevoz može obaviti utvrđuje se u dozvoli za vanredni prijevoz.

Dozvolu za vanredni prijevoz na javnom putu izdaje Uprava za puteve.

Način i uslove obavljanja vanrednog prijevoza, postupak izdavanja dozvole, način nadzora osovinskog pritiska, ukupno dozvoljena masa i dimenzija vozila na javnim putevima reguliše se Odlukom o utvrđivanju uslova za vršenje vanrednog prijevoza i visini naknade za vanrednu upotrebu puta, kojeg donosi Vlada.

Član 34.

Troškove vanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja dozvole za vanredni prijevoz, trošak preduzimanja posebnih mjera osiguranja za vanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačanje objekata i pratnja) i naknadu za vanredan prijevoz snosi podnosilac zahtjeva.

Član 35.

Kontrolu osovinskog pritiska, ukupne dozvoljene mase i dimenzija vozila na javnim putevima obavlja Uprava za puteve, a po potrebi i uz prisutnost predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova Kantona.

Ako se prilikom kontrole iz stava 1. ovog člana ustanovi da se obavlja vanredni prijevoz, bez dozvole za vanredni prijevoz, prijevoznik je dužan platiti naknadu za pređeni put bez dozvole za vanredni prijevoz, a kada ispuni uslove za dobijanje dozvole za vanredni prijevoz, dužan je platiti troškove i naknadu iz predhodnog člana ovog Zakona za nastavak vanrednog prijevoza.

Ako se kontrolom iz stava 1. ovog člana utvrdi, da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dozvoljene veličine, a prijevoz se obavlja bez dozvole za vanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz saobraćaja, a prijevoznik je radi izvršenog

preopterećenja puteva za pređeni put dužan platiti deseterostruki iznos utvrđene naknade za vanredni prijevoz na javnim putevima.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što Ministarstvu plati naknadu iz stava 3. ovog člana, te kad dobije dozvolu za vanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje sa propisanim normativima.

Član 36.

Pravno ili fizičko lice, zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjerne upotrebe javnih puteva, dužno je platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javnih puteva.

Mjerila za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javnih puteva utvrđuje Ministarstvo.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjernu upotrebu javnog puta mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima određenog pravnog ili fizičkog lica i opterećenju javnog puta.

Član 37.

Pod priključkom i prilazom na javni put, u smislu ovog Zakona, smatra se spoj javnog puta i svih površina sa kojih se vozila direktno uključuju u saobraćaj na javni put.

Ukrštavanje javnih puteva međusobno ne smatra se, u smislu ovog Zakona, priključkom i prilazom na javni put.

Priključak i prilaz na javni put smije se izvesti samo na osnovu odobrenja Uprave za puteve.

Uslovi za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza iz stava 1. ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Član 38.

Minimalne uslove za projektovanje i uređenje autobusnih stajališta propisuje Ministarstvo.

Lokacija autobusnih stajališta za javne puteve utvrđuje Ministarstvo, a lokaciju autobusnih stajališta za lokalne puteve utvrđuje nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Član 39.

U postupku utvrđivanja uslova uređenja prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnom putu i unutar zaštitnog pojasa javnih puteva sudjeluje Uprave za puteve.

Uslovima uređenja prostora iz stava 1. ovog člana za objekte, odnosno instalacije, koji se nalaze na javnom putu odnosno unutar zemljišnog pojasa javnog puta utvrđuje se, način, dinamika, te rokovi izrade tih radova.

Član 40.

U blizini ukrštavanja dviju puteva u nivou ili ukrštavanja puteva sa željezničkom prugom u nivou ili na unutrašnjim stranama putnih krivina, ne smije se saditi drveće, grmlje ili visoke poljske kulture, postavljati naprave, ograde ili drugi predmeti koji onemogućavaju preglednost na putu odnosno na željezničkoj pruzi (trokut preglednosti).

Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su na zahtjev Uprave za puteve ukloniti drveće, grmlje, visoke poljske kulture, naprave, ograde i druge predmete iz trokuta preglednosti.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta iz stava 2. ovog člana ne postupi po zahtjevu, Uprava za puteve će izvršiti radove za osiguranje preglednosti na javnom putu na teret vlasnika, odnosno korisnika ili posjednika zemljišta.

Član 41.

Širina zaštitnog pojasa u kojem se ne smiju graditi i podizati željezare, tvornice cementa i kreča, kao i drugi industrijski objekti koji zagađuju okolinu (nečista industrija) otvoreni rudnici, kamenolomi i šljunkare, te graditi umjetna jezera i ribnjaci, iznosi za regionalni put najmanje 40 metara, a za lokalni put najmanje 30 metara.

Širina zaštitnog pojasa za objekte iz stava 2. ovog člana, i dalekovode, iznosi za regionalni i lokalni put najmanje 10 metara.

Širina zaštitnog pojasa izvan naseljenih mjesta za javne puteve određene u stavu 1. i 2. ovog člana ne može biti manja od polovice visine objekta iz stava 1. i 2. ovog člana.

Širina zaštitnog pojasa računa se od zemljišnog pojasa s obje strane puta.

Član 42.

U naseljenim mjestima i brdovitim predjelima može se dozvoliti građenje objekata i postrojenja iz člana 41. stav 1. ovog Zakona i u zaštitnom pojasu javnog puta, osim autoputeva, ali ne bliže od 20 metara od vanjskog zemljišnog pojasa.

U naseljenim mjestima i brdovitim predjelima može se dozvoliti građenje objekata i postrojenja iz člana 41. stav 1. ovog Zakona i u zaštitnom pojasu javnog puta od 5 metara od regionalnog i lokalnog puta, računajući od vanjskog ruba zemljišnog pojasa.

U već izgrađenom naseljenom mjestu može se dozvoliti građenje objekata iz člana 41. stav 3. ovog Zakona na regulacionoj liniji (građevinskom pravcu) javnog puta.

Opravdanost građenja objekata prema stavu 1. do 4. ovog člana ocjenjuje organ koji utvrđuje uslove uređenja prostora za te objekte.

Član 43.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnom putu i njenom zemljišnom pojasu odnosno zaštitnom pojasu bez saglasnosti Uprave za puteve.

Ako se na javnom putu izvede ili izvedu radovi ili radnje koje mogu oštetiti javni put ili ugroziti sigurnost saobraćaja na njemu, Uprava za puteve dužna je poduzeti sve mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje puta i sigurnosti saobraćaja na njemu.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, Uprava za puteva će obustaviti radove ili radnje iz stava 2. ovog člana i naložiti plaćanje troškova.

Troškove poduzimanja mjera iz stava 2. ovog člana snosi izvođač radova, odnosno naručilac radova, odnosno lice koje izvode radove na javnom putu.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim putevama mogu se održavati uz saglasnost Uprave za puteve.

Član 44.

Uprava za puteve dužna je osigurati: uklanjanje oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari sa javnog puta na sigurno mjesto, obavještavati javnost o stanju i prohodnosti javnih puteva, vanrednim događanjima na njima i o meteorološkim uslovima značajnim za odvijanje saobraćaja na njima.

Način i obim obavljanja aktivnosti iz stava 1. ovog člana uređuje se ugovorom između Uprave za puteve, Auto-moto društva i Meteorološkog zavoda.

Član 45.

Saobraćajna signalizacija i oprema postavlja se na javnom putu na osnovu projektne dokumentacije.

Uprava za puteve vodi evidenciju-katastar sa podacima koji sadrži sve podatke vezane za javne puteva.

Način vođenja evidencije-katastra podataka propisat će se posebnim Pravilnikom koji donosi ministar uz saglasnost zamjenika ministra.

Za puteve koji su izgrađene do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a nemaju saobraćajne dokumentacije, mjerodavno je postojeće stanje saobraćajne signalizacije i opreme.

Uprava za puteve uz saglasnost Ministarstva, ovlaštena je izmjeniti saobraćajni projekat iz stava 1. ovog člana odnosno postojeće stanje iz stava 3. ovog člana.

Za svaki zahvat na javnom putu mora se postaviti odgovarajuća saobraćajna signalizacija i oprema.

Član 46.

Osim propisanih saobraćajnih znakova iz člana 45. ovog Zakona na putu je dozvoljeno postavljanje znakova, informacija kojima se upućuje na spomenike kulture, historijske i prirodne znamenitosti, reklame, upozorenja i uputstva vozačima, te na prostore i objekte koji su u neposrednoj vezi sa saobraćajem i turizmom.

Znakovi informisanja iz stava 1. ovog člana postavljaju se na osnovu odobrenja Uprave za puteve.

Nadzor nad postavljanjem znakova iz stava 1. ovog člana obavlja Uprava za puteve, a troškove postavljanja i održavanja tih znakova snosi naručilac radova.

Izdavanje odobrenja i nadzor nad postavljanjem znakova informisanja iz stava 1. ovog člana koji se tiču lokalnih puteva u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave.

Pravilnik o postavljanju znakova informisanja na javnim putevama donosi ministar uz saglasnost zamjenika ministra, a za lokalne puteve nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave uz predhodnu saglasnost Ministarstva.

Član 47.

Uprava za puteve, obavlja javna ovlaštenja kada izdaju:

- dozvolu za vanredni prijevoz iz člana 33. ovog Zakona;
- odobrenje za izgradnju priključka odnosno prilaza na javni put iz člana 37. ovog Zakona;
- odobrenje za postavljanje znakova informisanja iz člana 46. ovog Zakona;
- posebne uslove za izgradnju objekata i instalacija iz člana 41. ovog Zakona;

- saglasnost za radnje i aktivnosti na javnom putu i njegovom zaštitnom pojasu iz člana 41. ovog Zakona.

Protiv upravnih akata iz stava 1. ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu.

V. FINANSIRANJE JAVNIH PUTEVA

Član 48.

Finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju javnih puteva osiguravaju se:

1. godišnjim naknadama za upotrebu puteva što se plaćaju za motorna i priključna vozila;
2. naknadama za puteve, što se plaćaju na motorna vozila s pogonom na plin (butan, propan i sl.);
3. naknadama za puteve, iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata;
4. posebnim naknadama za upotrebu javnih puteva i određenih objekata na putevima (most, vijadukt, tunel i sl.);
5. naknadama za puteve na inozemna motorna i priključna vozila;
6. naknadama za puteve što se plaćaju za vanrednu upotrebu javnih puteva (vanredni prijevoz);
7. naknadama za puteve što se plaćaju za prekomjernu upotrebu javnih puteva zbog opterećenja i učestalnosti vozila;
8. naknadama za korištenje putnog zemljišta;
9. naknadama za korištenje objekata na temelju dobivene koncesije;
10. domaćim i inostranim donacijama;
11. sredstvima domaćih i stranih ulagača;
12. sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti;
13. kreditnim sredstvima iz domaćih i inostanih izvora;
14. iz budžeta;
15. drugim sredstvima osiguranim po posebnim propisima.

Član 49.

Visina naknade iz člana 48. tačka 1., 7. i 8. ovog Zakona utvrđuje Vlada Kantona.
Visinu naknade iz člana 48. tačka 4., 5., i 6. ovog Zakona utvrđuje Ministarstvo.
Visinu naknade iz člana 48. tačka 9. utvrđuje se ugovorom o koncesiji.

Član 50.

Sredstva ostvarena iz izvora navedenih u članu 48. ovog Zakona osim sredstava iz tačke 9. prihod su Ministarstva saobraćaja i veza Kantona-Uprave za puteve i uplaćivat će se na njihov račun.

Sredstva ostvarena iz izvora navedenih u članu 48. ovog Zakona pod tačkom 1. i 2. u iznosu od 70% pripadaju Ministarstvu za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju javnih puteva, a u iznosu od 30% pripadaju jedinicama lokalne samouprave prema mjestu registracije vozila za održavanje, zaštitu i rekonstrukciju lokalnih puteva.

Sredstva iz stava 1. ovog člana namjenska su i koristit će se isključivo za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju javnih puteva.

Član 51.

Posebna naknada iz člana 48. tačke 4. ovog Zakona može se uvesti:

1. za upotrebu javnog puta ili dijela javnog puta, ako na istom pravcu postoji paralelni javni put sa savremenim kolnikom;
2. za upotrebu mosta, vijadukta ili tunela izgrađenog radi skraćanja trase postojećeg javnog puta, ako je moguć javni saobraćaj na postojećoj dužnoj traci tog javnog puta;
3. za upotrebu mosta izgrađenog radi povezivanja dvaju javnih puteva preko rijeke i kanjona.

Odredbe iz stava 1. ovog člana primjenjuju se i na puteve i putne objekte za koje je izdana dozvola za korištenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i inostranih ulagača.

Posebnu naknadu iz tačke 1. i 3. ovog člana dužna su plaćati pravna i fizička lica.

Ako pravno i fizičko lice odbije platiti posebnu naknadu iz stava 2. ovog člana za pređeni put, dužno je platiti dvostruki iznos od utvrđene naknade.

Član 52.

Naknada iz člana 48. tačka 1. ovog Zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga F BiH;
2. vozila organa unutarnjih poslova;
3. vozila službe "Pomoć i informacije";
4. motorna vozila inostranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je oslobađanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
5. vozila hitne pomoći;
6. vozila vatrogasnih jedinica;
7. putnički automobil invalidnih lica sa 100% procenata tjelesnog oštećenja.

VI. KONCESIJA NA JAVNIM PUTEVAMA

Član 53.

Stranom ili domaćem pravnom ili fizičkom licu može se izdati odobrenje za izgradnju, vođenje i iskorištavanje puteva i putnih objekata te dozvola za korištenje (koncesija puteva i putnih objekata) na način i pod uslovima utvrđenim posebnim Zakonom.

Strana ili domaća pravna ili fizička lica dužna su nadoknaditi štetu korisniku puta odnosno putnog objekta iz stava 1. ovog člana ukoliko je šteta pruzrokovana stanjem puta ili objekta.

VII. NADZOR I INSPEKCIJA JAVNIH PUTEVA

Član 54.

Upravni nadzor o provedbi ovog Zakona i propisa donešenih na osnovu ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

Član 55.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem ovog Zakona i drugih propisa iz oblasti putne infrastrukture obavlja Kantonalna inspekcija za puteve I inspekcija za puteve jedinica lokalne samouprave zavisno o kategoriji puta, odnosno Kantonalna inspekcija za saobraćaj i inspekcija za saobraćaj jedinica lokalne samouprave u skladu sa ovim Zakonom i posebnim propisima.

Član 56.

Inspekcija saobraćaja i Inspekcija za puteve obavlja inspeksijske poslove koji se odnose na javne puteve, saobraćaj na javnim putevima, putne objekte date na korištenje odnosno na izgradnju, vođenje i iskorištavanje.

Član 57.

U obavljanju inspeksijskih poslova javnih puteva, inspektor puteva ovlašten je i dužan:

a) pregledati

1. stanje javnih puteva;
2. radove na održavanju javnih puteva;
3. radove koji se obavljaju u zaštitnom pojasu javnih puteva;
4. radove i tehničku dokumentaciju u vezi sa održavanjem javnih puteva;
5. obavljanje upravnih i stručno tehničkih poslova na javnim putevima;
6. obavljanje poslova zaštite i čuvanja javnih puteva;
7. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje zaštitu javnih puteva;

b) narediti

1. privremenu obustavu radova koji se izvode na javnim putevima ili njihovom zaštitnom pojasu suprotno odredbama ove uredbe, tehničkim propisima, standardima i normativima;
 2. otklanjanje nedostataka na javnim putevima koji ugrožavaju sigurnost saobraćaja na njima.
- Inspeksijske poslove na lokalnim putevima obavlja općinski inspektor za puteve.

Član 58.

U obavljanju inspekcijskih poslova na javnim putevima, inspektor saobraćaja ovlašten je i dužan:

1. privremeno zabraniti odvijanja saobraćaja na javnim putevima ili njihovom dijelu ako ustvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati saobraćaj;
2. obustaviti saobraćaj motornim vozilima, koja zbog svojih tehničkih osobina ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu javnom putu ili njegovom dijelu kada je njihov saobraćaj na putu u suprotnosti s važećim propisima;
3. privremeno isključiti motorno vozilo iz saobraćaja na javnom putu kada utvrdi da ukupna masa vozila, ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi dozvoljene veličine u pogledu ukupne mase i osovinskog opterećenja.

Član 59.

Inspektor saobraćaja i inspektor puteva ovlašteni su poduzimati i druge mjere u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Član 60.

Propis o legitimaciji inspektora saobraćaja i inspektora puteva donosi ministar uz saglasnost zamjenika ministra.

Član 61

Pravna lica i građani, čije je poslovanje podvrgnuto nadzoru inspektora saobraćaja i inspektora za puteve dužni su na njegov zahtjev i u datom roku dostaviti podatke i dokumentaciju koji su mu potrebni za obavljanje nadzora.

Član 62.

Protiv rješenja inspektora saobraćaja i inspektora puteva može se uložiti žalba Ministarstvu.

Rješenje Ministarstva konačno je u upravnom postupku.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 63.

Novčanom kaznom od 100 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

1. ako obavlja vanredni prijevoz bez dozvole (Član 33.);
2. ako izvede priključak i prilaz bez odobrenja (Član 37.);
3. ako radnjom iz stava iz člana 40. stav 1. ovog Zakona onemogući preglednost na javnom putu odnosno u blizini ukrštavanja dviju puteva sa željezničkom prugom u nivou odnosno ako ne postupi u skladu sa zahtjevom Uprave za puteve;

4. ako poduzima radnju ili aktivnost na javnom putu i njegovom zemljišnom pojasu protivno odredbi člana 43. stav 1. ovog Zakona;
5. ako postavi znak informacije protivno odredbi iz člana 46. ovog Zakona;
6. ako sredstva prikupljena naplatom naknade iz člana 48. tačka 3. ovog Zakona ne uplaćuje na žiro račun Ministarstva;
7. ako odbije platiti posebnu naknadu za upotrebu javnog puta iz člana 51. ovog Zakona;
8. ako inspektoru saobraćaja i inspektoru puteva ne dozvoli pregled stanja javnih puteva, radova na održavanju javnih puteva, radova koji se obavljaju u zaštitnom pojasu javnih puteva, tehničke dokumentacije u vezi sa održavanjem javnih puteva, obavljanje upravnih i stručno-tehničkih poslova na javnim putevima i obavljanje poslova zaštite i čuvanja javnih puteva (Član 57. i Član 58. ovog Zakona);
9. ako privremeno ne obustavi radove koji se izvode na javnim putevima ili njihovom zaštitnom pojasu protivno odredbama ovog Zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima (Član 58. stav 1. ovog Zakona);
10. ako ne otkloni nedostatke na javnim putevima koji ugrožavaju sigurnost saobraćaja na njima (Član 57. stav 1. tačka b2.);
11. ako ne poduzme mjere privremene zabrane odvijanja saobraćaja na javnim putevima ili na njihovom djelu ako se na njima ne može sigurno odvijati saobraćaj (Član 57. stav 1. tačka b3.)
12. ako ne obustavi saobraćaj motornim vozilima, koja zbog svojih tehničkih osobina ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu javnom putu ili njegovom dijelu kada je njihov saobraćaj na putu u suprotnosti sa važećim propisima (Član 58. stav 1. tačka 2.);
13. ako na zahtjev inspektora cestovnog saobraćaja i puteva ne dostavi podatke i dokumentaciju koji su potrebni za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti (Član 61.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

Novčanom kaznom od 10 do 500 KM. za prekršaj iz stava 1. izuzev tačke 6. ovog člana, kaznit će se fizička lice.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 6. ovog člana u ponovljenom slučaju uz novčanu kaznu može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti prodaje motornog benzina i plinskog ulja na području Kantona.

XI. PRIJELAZNE ODREDBE

Član 64.

Podzakonski akti i prateći propisi za provedbu ovog Zakona donijet će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 65.

Do donošenja novog akta o kategorizaciji javnih puteva u kantonu, primjenjivat će se postojeće kategorije puteva.

Član 66.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona na području Kantona prestat će se primjenjivati Zakoni i uredbe koji su do sada regulisali ovu oblast.

Ostali propisi koji regulišu ovu oblast primjenjivat će se ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

Do donošenja novih podzakonskih akata iz ovog Zakona primjenjivat će se podzakonski akti koji su trenutno na snazi.

Član 67.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Hercegovačko-neretvanskog Kantona“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON
- S K U P Š T I N A -

Broj: _____
Mostar, _____

P r e d s j e d n i k
Ljubo Zovko, dipl. iur.